

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 21. 10. 2025

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor
Tomaž Lah, predsednik

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dr. Vida Čadonič Špelič, predsednica

ZADEVA: Zahteva za sklic skupne nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Na podlagi drugega odstavka 48. člena Poslovnika državnega zbora Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati zahteva sklic skupne nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z naslednjo točko dnevnega reda:

»Upravljanje z medvedom: poslušajmo stroko, ne čustev!«

Obrazložitev:

I. RAZŠIRJENOST MEDVEDA V SLOVENIJI

Proti koncu 19. stoletja je bil medved na zdajšnjem slovenskem ozemlju še zelo redka žival. V prvih desetletjih 20. stoletja se je medved stalno zadrževal v kočevskih gozdovih (Rog, Velika gora, Travná gora, Goteniška gora), na Rakitniški planoti, Krimu, v Iški, na Snežniku in na Javornikih. V začetku 60. let je bila populacija v Sloveniji ocenjena na 150 medvedov (Švigelj, 1961), leta 1970 na 288 (Simonič, 1972), leta 2001 pa na 350 medvedov.

V Sloveniji je rjavi medved v odličnem ohranitvenem stanju, po zadnjih ocenah jih je v državi okoli 950. Prav tako so populacijske gostote medveda v Sloveniji med najvišjimi znanimi v svetu, **na nekaterih območjih zaznavajo več kot 50 medvedov na 100 kvadratnih kilometrov**, je na novinarski konferenci pojasnil Tomaž Skrbinšek z ljubljanske biotehniške fakultete.

Konec leta 2023 je potekala akcija zbiranja in pošiljanja vzorcev iztrebkov medvedov za namene ocene številčnosti rjavega medveda v Sloveniji. Vzorce iztrebkov je posredovalo skoraj 1000 sodelujočih, predvsem lovcev in gozdarjev, ki so skupno prispevali 2863 neinvazivnih genetskih vzorcev.

Ti so prestali laboratorijske analize, ki so zaznale 656 različnih medvedov, do tega 261 samcev in 395 samic.

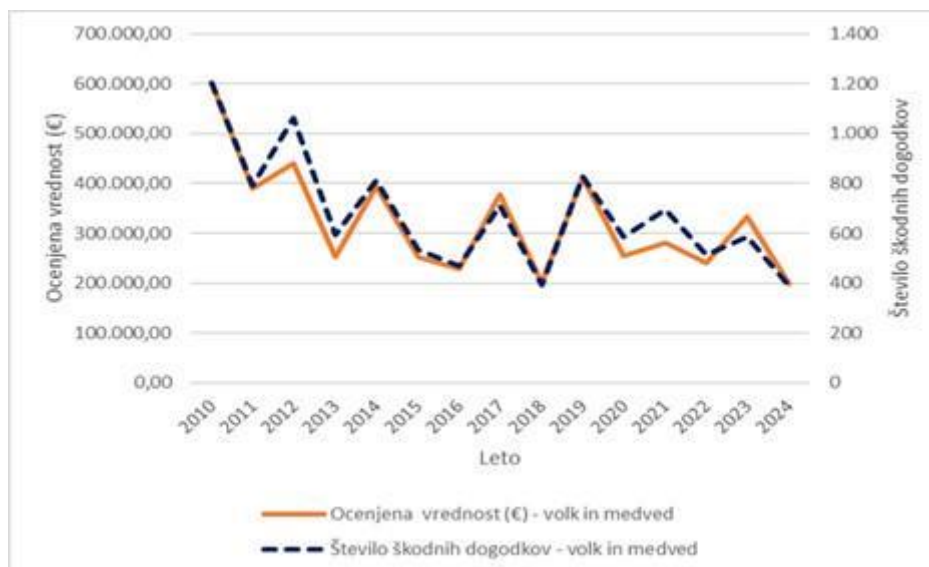
Projektna ekipa genetskega štetja rjavega medveda je nato s pomočjo metode ulova, označevanja in ponovnega ulova ocenila, koliko medvedov so pri štetju izpustili in s tem prišli do ocene številčnosti konec leta 2023. **Ta po statističnem preračunu glede na ugotovljeni interval med 695 in 797 znaša 737.**

Na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani je 15. 10. 2025 potekala novinarska konferenca, na kateri so raziskovalci Biotehniške in Veterinarske fakultete UL predstavili strokovna stališča glede trenutnega sistema upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji. **Izpostavili so, da se je sistem, ki je bil desetletja evropski zgled, v zadnjem letu začel oddaljevati od znanstveno preverjenih ukrepov, kar se odraža v porastu konfliktov med medvedom in človekom.**

Posledica so pogostejša srečanja medvedov z ljudmi, poškodbe premoženja ter primeri nevarnega vedenja medvedov, kar zmanjšuje zaupanje lokalnega prebivalstva v sistem upravljanja.

II. ŠKODA, KI JO POVZROČA MEDVED

Novinarka Taja Lesjak Šilak je v svojem prispevku navedla podatke Zavoda za gozdove Slovenije, da so velike zveri letos do konca avgusta povzročile 250 škodnih dogodkov v ocenjeni vrednosti 154.729 evrov. V lanskem letu so zaznali 386 škodnih dogodkov v ocenjeni vrednosti 203.720 evrov, **od tega je rjavi medved povzročil 270 škodnih dogodkov v ocenjeni vrednosti 130.630 evrov.**

Vir: <https://www.rtv slo.si/okolje/koliko-skode-je-zaradi-zveri-in-kako-delujejo-zascitni-ukrepi-sks-ukrepi-izpodrinjajo-prosto-paso/757389>

Predstavnik KGZS Andrej Andoljšek je kot najbolj učinkovit ukrep izpostavi hitro ukrepanje ob konfliktnih situacijah. *"Ko pride do ponavljajočih se škod, bi morali takoj ukrepati, da ne nastajajo nove škode. To bi dosegli le z dovoljenjem, v katerem bi določili določeno kvoto za odstrel, aktivirali pa bi se takoj ob ponavljajočih se napadih. Zdaj se čaka z dovoljenji tudi več kot pol leta, medtem pa zveri napadajo naprej."*

Predstavnik Sindikata kmetov Slovenije Stane Bergant je še bolj črnogled. Po njegovem mnenju bomo ob takem trendu v roku desetletja ostali brez proste paše in s tem posledično tudi brez napadov zveri. V Sindikatu kmetov Slovenije so na ministrstvo namreč naslovili zahteve za sobivanje z zvermi, ki pa so, po njegovih besedah, naletele na neodobravanje. *"Za zdaj nimajo posebne želje kar koli spremeniti,"* je prepričan.

III. OPOZORILA STROKE

Stanje je še toliko bolj zaskrbljujoče, ker se opušta preverjene ukrepe, kot so: električne ograje, varno ravnanje z odpadki, preprečevalno krmljenje, izobraževanje javnosti ter strokovno načrtovan in reguliran odstrel posameznih konfliktnih osebkov. Povod za sklic te seje je enotno opozorilo stroke, **da se v zadnjem obdobju opušta del teh preverjenih ukrepov in uvaja alternativne, ki niso znanstveno utemeljeni ali izvedljivi.**

"Kar naenkrat se opušta oziroma zanika na znanosti temelječe in preverjeno učinkovite ukrepe, **brez kakršnih resnih argumentov in odprte debate pa se skuša vsiliti neke alternativne pristope,**" je opozoril prof. dr. Klemen Jerina iz Biotehniške fakultete. Ti so po ocenah stroke bodisi neučinkoviti, neizvedljivi ali celo škodljivi.

Letna stopnja rasti populacije rjavega medveda v Sloveniji bi bila brez odstrela namreč 16-odstotna, tako da ni presenetljivo, da so srečanja pogostejša. Del javnosti in nevladnih organizacij kot alternativni ukrep navajajo rešitve, kot sta kontracepcija in prepoved krmljenja medvedov. Prav je, da se javnosti predstavi čim širši nabor možnih rešitev, težava pa nastane, ko ministrstvo za naravne vire in prostor s svojim neukrepanjem krepí občutek, da je ministrstvo sledilo predlogom nevladnikov in ne stroke.

Za letošnje leto je stroka predlagala odvzem 206 osebkov medveda, kar bi njegovo številčnost približalo ciljni vrednosti 800 medvedov, pri kateri se konflikti še ne začnejo pospešeno povečevati. Nadalje so navedli, **da so bila strokovna izhodišča za izdajo odločbe za odstrel ministrstvu za naravne vire in prostor poslana pravočasno, a da je ministrstvo z izdajo predolgo zavlačevalo in bilo prepozno.** Doc. dr. Hubert Potočnik opozarja, da se bo številčnost medveda zaradi naravnih zakonitosti **zato povečala z 950 na okoli 1100**, kar bo ob njegovem nadaljnjem prostorskem širjenju in še večjem pritisku v bližino človeka ter s tem povezane habituacije na ljudi, še dodatno povečalo potencial za porast konfliktov.

Pristojno ministrstvo je dovoljenje za odstrel medvedov, izdalo konec maja in ga po mnenju stroke neutemeljeno podaljšalo na dve leti. Kot razlog za spremembo podaljšanja veljavnosti dovoljenja so na ministrstvu navedli, da so ugotovili, da je "v izreku odločbe pri datumu dovoljenja prišlo do napake".

V vmesnem času se je konec meseca marca minister za naravne vire in prostor Jože Novak pred zasedanjem Sveta EU za okolje v Bruslju na dvostranskem srečanju sestal z evropsko komisarko za okolje, vodno odpornost in krožno gospodarstvo Jessiko

Roswall. Komisarko je med drugim zaprosil za nasvete glede alternativnih možnosti za upravljanje populacije, s čimer bi se izognili odstrelu.

Odstrel se kljub prevelikemu številu medvedov ne izvaja, saj je upravno sodišče 7. julija s sklepom zadržalo odločbo do preklica. Upravni spor je sprožila okoljevarstvena organizacija Alpe Adria Green (AAG).

Da je odstrel strokovno utemeljen, a onemogočen meni tudi starešina lovske družine Rakitna Marjan Šivic v začetku meseca oktobra. Dejal je, da se za odstrel medvedke in mladiča niso odločili zaradi nasprotnikov odstrela, ki so vedno glasnejši.

Stroka glede uvedbe kontracepcije pojasnjuje sledeče. Gorazd Vengušt z veterinarske fakultete pojasnjuje, da se kontracepcija pri prostoživečih živalih uporablja v primerih, ko te izhajajo z nekega ožjega omejenega območja, recimo v živalskih vrtovih, parkih in ob urbanih naseljih. Medvedi so na drugi strani na širšem območju in pogosto migrirajo, tudi v sosednje države. Težavo predstavljata tudi aplikacija sredstev za kontracepcijo na daljavo, označevanje že oskrbljenih živali, poraja se tudi vprašanje zakonitosti teh sredstev v Sloveniji in EU.

Profesor Jerina je bil še bolj neposreden: *"Žal niso poznani dolgoročni učinki na posamezno žival ali pa na samo populacijo neke živalske vrste, predvsem pa je težava, da še vedno ne poznamo dobro teh področij kontracepcije, tako da jaz osebno, pa tudi v imenu veterinarske fakultete, trenutno ne bi priporočal uporabe te alternative pri odvzemu rjavega medveda iz proste narave. Nekaj, česar ne moreš varno, razumno, ob normalnih stroških izpeljati, je po domače povedano neumnost."*

Podobno kritični so do ukrepa prepovedi krmljenja. Po raziskavah, ki jih raziskovalci izvajajo v zadnjih dveh desetletjih, je krmljenje medvedov v Sloveniji skrbno nadzorovano tako po količini kot po lokacijah, kjer poteka. Zlasti v jesenskem času, ko medvedi vstopajo v fazo hiperfagije (intenzivno prehranjevanje pred zimskim spanjem), ta ukrep zmanjšuje približevanje medvedov v naselja in s tem nastanek konfliktov.

"Vse nove raziskave enotno kažejo, da ravno v jesenskem času, ko so primeri vdorov medvedov v naselja zaradi iskanja hrane najpogostejši, krmljenje zmanjšuje tovrstne konflikte," je dodal Jerina. Po njegovih besedah se ukrep nenehno spremlja in prilagaja, da bi ohranili pozitivne učinke ter hkrati zmanjšali morebitne negativne posledice.

Strokovnjaki so prav tako ostri do predloga ukinitve Cites dovoljenj. Ta pobuda po navedbah Jerine temelji na prepričanju "majhne skupine ljudi, ki verjame, da se celoten odstrel medvedov v Sloveniji izvaja zaradi močnih pritiskov ali močnega vpliva lovcev".

Negativna posledica ukinitve Cites dovoljenj bi bila tudi ta, da bi morali meso medvedov po dovoljenem odstrelu uničiti. Medved bi tako izgubil svojo cenjeno vrednost, ki mu upravičeno pripada.

IV. OPOZORILA PREBIVALCEV

Na Zavodu za gozdove Slovenije so še pred petimi leti trdili, da v Sloveniji letno beležimo od 0 do dva napada rjavega medveda na ljudi. A letošnja statistika javno objavljenih incidentov do konca meseca julija kaže, izjemen porast srečanj človeka s to največjo v Sloveniji prisotno zverjo.

Incidenti z medvedi v letu 2025:

2. april 2025, Kočevje: Medvedka z mladiči je napadla 62-letnega moškega, ki je nabiral regrat. Moški je utrpel lažje poškodbe in bil oskrbljen v zdravstvenem domu.

28. maj 2025, okolica Škofljice (Pijava Gorica): Medvedka je napadla 59-letno žensko, ki je sprehajala psa. Ženska je bila hudo poškodovana in prepeljana v UKC Ljubljana, kjer je bilo njeno življenje ogroženo.

28. maj 2025, okolica Škofljice (isti dan, uro prej): Medvedka z dvema mladičema je napadla moškega v gozdu. Moški je utrpel lažje poškodbe (oprasakanja) in je uspel pobegniti. Lovci domnevajo, da gre za isto medvedko kot pri prejšnjem napadu.

1. junij 2025, Dolenja Brezovica: Medvedka je skušala napasti domačina na pašniku, ki je šel preverit, zakaj se živina nenormalno obnaša in muka. Moški je pobegnil brez fizičnih poškodb, saj je bila med njima električna ograja. Lovci so izrazili domnevo, da je šlo za isto medvedko kot na Škofljici.

10. julij 2025, Sarsko, občina Ig: Medvedka z lanskoletnim mladičem je napadla lovca na gozdni poti. Lovec je pobegnil brez poškodb, a je incident opisal kot napad.

21. julij 2025, Zavrtec, občina Idrija: Krajan se je na jutranjem sprehodu srečal z medvedom, ki se je iz gozda zapodil proti njemu, a se je ustavil približno dva metra pred njim. Incident je bil označen kot bližnje srečanje brez fizičnega napada.

Vir: <https://radio.ognjisce.si/sl/288/oddaje/40415/izjemen-porast-bliznjih-srecanj-ljudi-z-medvedi-letos-ze-trije-fizicno-poskodovani.htm>

V to statistiko pa niso zajeta, praktično tedenska srečanja z medvedom tudi drugod po Sloveniji, še posebno na Rakitni. Zato ni presenetljivo, da je skupina državljanov, ki živijo na območju Rakitne, predstavilo peticijo, s katero pozivajo vlado k vrnitvi strokovnega upravljanja z medvedom. Prvopodpisani pod peticijo je prebivalec Rakitne Gorazd Kovačič. Peticijo je do sedaj podpisalo več kot 4 tisoč ljudi.

V peticiji so navedeni trije konkretni in strokovni sklepi. Predlagatelji seje smo se zato odločili, da predlagamo odboroma v sprejem vsebinsko enake sklepe kot v peticiji in tako ministrstvu in vladi pošljemo tudi simbolno sporočilo, da politiki razumemo stisko ljudi in da naj pristojni prisluhnejo prebivalcem katerih imetje in življenje je zaradi medveda vse bolj ogroženo.

Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano tako predlagamo, da po končani razpravi sprejme naslednje sklepe:

1. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pozivata Ministrstvo za naravne vire in prostor, da aktualno dovoljenje za odvzem medveda skladno s priporočili stroke popravi, dopolni ali izda dodatno dovoljenje, da bo za letošnje leto odvzem znašal 206 medvedov.

2. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pozivata Vlado Republike Slovenije, da takoj prekine nedopustno prakso, ko upravljanje medveda krojijo izbrane nevladne organizacije in njihovi simpatizerji v vrhu vlade, pri tem pa se odriva stroko in znanost.

3. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pozivata Vlado Republike Slovenije da se odločitve o upravljanju medveda sprejema transparentno, na osnovi strokovnih argumentov, ob zagotavljanju varstva medveda in varnosti lokalnih prebivalcev.

Predlagamo, da k predlagani točki dnevnega reda povabite:

- Jožeta Novaka, ministra za naravne vire in prostor
- Matejo Čalušič, ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Doc. dr. Tomaža Skrbinška, Biotehniška fakulteta,
- Doc. dr. Huberta Potočnika, Biotehniška fakulteta,
- Prof. dr. Gorazda Vengušta, Veterinarska fakulteta,
- Prof. dr. Klemna Jerino, Biotehniška fakulteta,
- Gorazda Kovačiča, prvopodpisanega pod peticijo Poziv vladi k vrnitvi strokovnega upravljanja medveda,
- dr. Jožeta Podgorška, predsednika KGZS,
- Antona Medveda, predsednika Sindikata Kmetov Slovenije,
- Alojza Kovšco, predsednika Lovski zveze Slovenije,
- Gregorja Daneva, direktorja Zavoda za gozdove Slovenije,
- Branka Tomažiča, državnega svetnika, predsednika Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

V imenu predlagatelja bo zahtevo za sklic nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predstavila poslanka dr. Vida Čadonič Špelič.

Janez Cigler Kralj, vodja PS NSi

Viri:

- Irma Musić. *Kaj bomo z medvedi? "Še nikoli jim ni bilo tako dobro"*. Dostopno prek: <https://n1info.si/novice/slovenija/kaj-bomo-z-medvedi-se-nikoli-jim-ni-bilo-tako-dobro/>
- Al. Ma. »T. i. alternativni ukrepi upravljanja rjavega medveda, kot je kontracepcija, so norost". Dostopno prek: <https://www.rtvsl.si/okolje/t-i-alternativni-ukrepi-upravljanja-rjavega-medveda-kot-je-kontracepcija-so-norost/760899>
- Taja Lesjak Šilak. *Koliko škode je zaradi zveri in kako delujejo zaščitni ukrepi? SKS: Ukrepi izpodrinjajo prosto pašo*. Dostopno prek: <https://www.rtvsl.si/okolje/koliko-skode-je-zaradi-zveri-in-kako-delujejo-zasaitni-ukrepi-sks-ukrepi-izpodrinjajo-prosto-paso/757389>
- Radio Ognjišče. *Izjemen porast bližnjih srečanj ljudi z medvedi. Letos že trije fizično poškodovani*. Dostopno prek: <https://radio.ognjisce.si/sl/288/oddaje/40415/izjemen-porast-bliznjih-srecanj-ljudi-z-medvedi-letos-ze-trije-fizicno-poskodovani.htm>
- D.S. *Zakaj medvedke in mladiča na Rakitni niso odstrelili?*. Dostopno prek: <https://www.24ur.com/novice/slovenija/brez-odstrela-medvedke-in-mladica-na-rakitni.html>
- *Upravljanje z rjavim medvedom v Sloveniji se odmika od znanstvenih temeljev*. Dostopno prek: <https://www.bf.uni-lj.si/sl/enote/gozdarstvo/novice/2025101516095965/upravljanje-z-rjavim-medvedom-v-sloveniji-se-odmika-od-znanstvenih-temeljev>
- Nika Mohorič, Tine Gotar, Tomaž Berce, Aleksander Trajbarič, Rok Černe. *Poročilo o aktivnostih za preprečevanje škod po velikih zvereh v kmetijstvu v Republiki Sloveniji (2010 – 2024)*. Dostopno prek: <https://varna-pasa.si/wp->

content/uploads/2025/08/Porocilo-o-aktivnostih-za-preprecevanje-skod-po-velikih-zvereh-v-kmetijstvu_koncna_verzija-1.pdf

- LZS. *Rjavi Medved*. Dostopno prek: <https://www.lovska-zveza.si/prostozivece-zivali/sesalci/medved/>
- Gorazd Kovačič. *Poziv vladi k vrnitvi strokovnega upravljanja medveda*. Dostopno prek: https://www.openpetition.eu/si/petition/online/poziv-vladi-k-vrnitvi-strokovnega-upravljanja-medveda?fbclid=PAAdGRleAM-Td5leHRuA2FlbQlXMQABpxwkKzzlIKL_B_6hx5bzsUw8pTZp96mobBbp16FcaGBsptteTdZZ4wVp1yA3_aem_BQtydZrJmGD5117_u69iKg